

עין משפט
גד מצוה

לח:

וסימניך ברקא. משמע דהוי מוס (גיטין סט.) יש רפואות ייז לצרקה וצפרק המוילא יין (שבת עח.) נמי אמרי' כוחלין לצרקותי ובזלין קודם שנקבעו וכן נמי ס' [גריך] צפרק המוילא יין קתני (ג"א שס) דס כדי לנחול עין אחת שכן כוחלין (ליחזור) ס' [ליאירוד] וצמוספתא (דשבת פ"ט) גרסי' לכו וצמוספתא צמכילתין (פ"ד) כמזב יאור צמקום חורוור משמע דהכל אחד וחורוור הקצוע חשיב לקמן מוס ומיהו איכא למימר דצצנת מיירי צלותו שאינו קצוע ועוד יש למרן דהיכא דלין מתרפא מאליו חשיב מוס והא דקאמר לקמן גבי מוס הקצועים דאס לעשמיס כשמאכילין אותו לח וישב של גשמיס לא הוי קצוע אין זו רפואה ממש אלא צדקה ונסיון אס הס קצועים אס לאו אכל רפואה גמורה יכולה להעביר מוס קצוע מדע דלקמן (דף נט.) אמרינן גבי נפגס הזבן נפגס ולא ניטל דניטל חוזר לאימנו ויתר יז"ט וכשנפגס נמי הוי יכול לטעול ומיהו י"ל דכי נפגס תחלה אין לו תקנה וקלת יש לדקדק מילפת דכתיבא צאורייתא והוי מוס כדלקמן (דף מא.) והיא חזוית המצרית וצב"ק צפרק מרובה (דף פ:) משמע דיש לה רפואה כדאמרינן מתריעין על החיכוך צצנת ומוקי לה כחזוית המצרית דלח מצחון וישב מצפניס ומיהו יש לפרש דהא שמתריעין לאו שמתרפא אלא שלא תוסף דמה נשך אין לה רפואה דאמרי' לקמן שמלפפת והולכת עד יוס המיתה וכתיב נמי אשר לא תוכל להרפא ומיהו יש לדקדק מיכלת דכתיבא ס' והוא מוס כדלקמן ותנן צפ' המולא מפילין (עירובין קג.) חותכין צילת צמקדש וכן חותכין צילת יז"ט צפסח (פסחים סה:) אלמא יש לה רפואה צמתיסה וחשיב מוס ואין להעמידה יז"ט דלית בה עגס דתלמולי צעלמא הוא כדלקמן ומיהו יש להעמידה ציצלת שצעין ודלית ביה שער דלין שומטין עלה לא צמקדש ולא צמדיה ואע" ט דאמרי' צעירובין (שס) לתה וישבה יד וכלי הכל שייך ציצלת שצעין: **אם** קודם מעשה אמרה שומעין לו. אומר ר"ת דלא אמרי' הכי אלא היכא דלריך לאותה הוראה כי הכא וציצמות צפ' הערל (דף עו.) גבי חגר חרצ כשמעאל וצפרק נושאין על האנוסה (יצימות נה.) גבי גר נושא אשת אחיו מאלמו וצריש עשרה יוחסין (קדושין ע:) שחבורי שלו היה אצל מורה הוא לתלמידים כו'. להבדיל בין קראתו חלולין זה מוס לו כדי שיתירו לך וזה לאחר שאירע לו מעשה בבכורו הורה שמוס קבוע הוא: האי נמי מורה ובא מעיקרא הוה פגע אחת קודם שאירע לו מעשה הורה שמוס קבוע הוא. (האי נמי מורה) וד' מאיר דבר כדמכילל את העין לא שגא לבן בשחור ולא שגא שחור דקרא רוצה לומר שיולא העין וצולט לחון מרוב שומן יאס צצתוכו: שיהו

מואי הרים אמר רב פפא תורא ברא דעינא: דק תבלול: ת"ר דק משוקע הרי זה מום צף אינו מום והתניא איפכא לא קשיא הא בשחור הא בלבן * והא אין מומין בלבן אלא הא ס' בדוק לבן הא בדוק שחור דאמר רבה בר בר חנה סח לי [ר'] יאשיה דמן אושא *דק שחור משוקע הרי זה מום צף אינו מום דק לבן משוקע אינו מום צף הרי זה מום וסימניך ברקא: חלוון נחש ס' ועצב: איבעיא להו חלוון הוא נחש או דלמא חלוון או נחש ת"ש דאמר רבה בר בר חנה סח לי ס' רבי יוחנן בן אלעזר זקן אחד היה בשכונתינו ור"ש בן יוסי ס' לקוניא שמו ומימי לא עברתי לפניו פעם אחת עברתי לפניו אמר לי שב בני שב חלוון זה מום קבוע ס' לשחוט עליו והוה נחש שאמרו חכמים ואע"פ שאמרו ס' אין אדם רואה מומין לעצמו *אבל מורה הלכה לתלמידים ותלמידים ס' מורין לו ס' והאמר ר' אבא אמר רב הונא ס' כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו איהו נמי מורה ובא הוה מעיקרא: איהו תבלול לבן הפוסק ס' את הסירא: מתני' מגי רבי יוסי היא דתניא לבן ונכנס בשחור שחור ונכנס בלבן ה"ז מום דברי ר"מ ר' יוסי אומר ילבן ונכנס בשחור ה"ז מום שחור ונכנס בלבן אינו מום י"ט שאין מומין בלבן אמר רב מ"ט דרבי יוסי דכתיב יציא מחבל עינימו תרבא דעינא איקרי עינימו סתמא לא איקרי ור"מ מ"ט ס' מה לשון תבלול דבר המבלבל את העינים: מתני' חורוור והמים הקבועין איזהו חורוור הקבוע כל ששהה שמונים יום ס' ר' חנניא בן אנמיגנוס אמר יבודקין אותו ג' פעמים בתוך שמונים יום ואלו הן מים הקבועין אבל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלמים ס' או אבל היבש ואח"כ הלח אינו מום עד שיאכל ס' הלח ואח"כ היבש: גמ' מתנ' מגי רבי יהודה היא דתניא חורוור קבוע ארבעים יום ומים י' הקבועים שמונים יום דברי ר"מ ורבי יהודה אומר חורוור יא שמונים יום ואלו הן מים הקבועים אבל לח ויבש של ס' יא בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אבל הלח יא אין מום עד שיאכל יבש אחר הלח וישנו ג' חדשים והא יא תרווייהו תגנהי אבל לח ויבש של גשמים יא ויבש של יא בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אבל הלח יא אין מום עד שיאכל יבש אחר הלח וישנו ג' חדשים איני א והתניא והא רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אדר וגיסן לח אלול ותשרי יבש יאימא אדר וחצי ניסן לח אלול וחצי תשרי יבש: איבעיא להו לח בזמן לח ויבש בזמן היבש או דלמא לח ויבש בזמן הלח או אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אדר וגיסן לח אלול ותשרי יבש דלמא פירי דאלול ותשרי מאכילנא ליה באדר וגיסן וכמה מאכילין אותו אמר רבי יוחנן משום רבי פנחס בן ערובא יבגרותא אמר טו רבא בעי במערבא כגרוגרתא כסעודה ראשונה או

תשרי מאכילין אמר רב פפא תורא ברא דעינא: דק תבלול: ת"ר דק משוקע הרי זה מום צף אינו מום והתניא איפכא לא קשיא הא בשחור הא בלבן * והא אין מומין בלבן אלא הא ס' בדוק לבן הא בדוק שחור דאמר רבה בר בר חנה סח לי [ר'] יאשיה דמן אושא *דק שחור משוקע הרי זה מום צף אינו מום דק לבן משוקע אינו מום צף הרי זה מום וסימניך ברקא: חלוון נחש ס' ועצב: איבעיא להו חלוון הוא נחש או דלמא חלוון או נחש ת"ש דאמר רבה בר בר חנה סח לי ס' רבי יוחנן בן אלעזר זקן אחד היה בשכונתינו ור"ש בן יוסי ס' לקוניא שמו ומימי לא עברתי לפניו פעם אחת עברתי לפניו אמר לי שב בני שב חלוון זה מום קבוע ס' לשחוט עליו והוה נחש שאמרו חכמים ואע"פ שאמרו ס' אין אדם רואה מומין לעצמו *אבל מורה הלכה לתלמידים ותלמידים ס' מורין לו ס' והאמר ר' אבא אמר רב הונא ס' כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו איהו נמי מורה ובא הוה מעיקרא: איהו תבלול לבן הפוסק ס' את הסירא: מתני' מגי רבי יוסי היא דתניא לבן ונכנס בשחור שחור ונכנס בלבן ה"ז מום דברי ר"מ ר' יוסי אומר ילבן ונכנס בשחור ה"ז מום שחור ונכנס בלבן אינו מום י"ט שאין מומין בלבן אמר רב מ"ט דרבי יוסי דכתיב יציא מחבל עינימו תרבא דעינא איקרי עינימו סתמא לא איקרי ור"מ מ"ט ס' מה לשון תבלול דבר המבלבל את העינים: מתני' חורוור והמים הקבועין איזהו חורוור הקבוע כל ששהה שמונים יום ס' ר' חנניא בן אנמיגנוס אמר יבודקין אותו ג' פעמים בתוך שמונים יום ואלו הן מים הקבועין אבל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלמים ס' או אבל היבש ואח"כ הלח אינו מום עד שיאכל ס' הלח ואח"כ היבש: גמ' מתנ' מגי רבי יהודה היא דתניא חורוור קבוע ארבעים יום ומים י' הקבועים שמונים יום דברי ר"מ ורבי יהודה אומר חורוור יא שמונים יום ואלו הן מים הקבועים אבל לח ויבש של ס' יא בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אבל הלח יא אין מום עד שיאכל יבש אחר הלח וישנו ג' חדשים והא יא תרווייהו תגנהי אבל לח ויבש של גשמים יא ויבש של יא בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אבל הלח יא אין מום עד שיאכל יבש אחר הלח וישנו ג' חדשים איני א והתניא והא רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אדר וגיסן לח אלול ותשרי יבש יאימא אדר וחצי ניסן לח אלול וחצי תשרי יבש: איבעיא להו לח בזמן לח ויבש בזמן היבש או דלמא לח ויבש בזמן הלח או אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אדר וגיסן לח אלול ותשרי יבש דלמא פירי דאלול ותשרי מאכילנא ליה באדר וגיסן וכמה מאכילין אותו אמר רבי יוחנן משום רבי פנחס בן ערובא יבגרותא אמר טו רבא בעי במערבא כגרוגרתא כסעודה ראשונה או

על אלו מומין פרק ששי בכורות

תורא צרא דעינא. שורה חילונה של עין היינו יז צת עין המכסה את העין: דק משוקע. דק המשקע את העין הרי זה מום: הא בשחור הא בלבן. השמא קס"ד דמוקים חדא צשחור של עין וחדא צלבן של עין: וסימניך צרקה. מייל"א דהוי לבן ואף והוי מוס הכא נמי סימן זה יהא לך יא דדוק צלבן ואף הוי מוס: צרקה. יא כגון השוכר את החמור והצריקה (צ"מ דף עח.). זקן אחד. כהן היה: לא עצרסי לפניו. שגדול הדור היה: חלוון זה. צבור היה לו לאותו זקן והיה לו חלוון צעינים: שמורה פלגה. ס' הלכה חדשה שלא שמענוה מאחר: קודם מעשה. קודם שצא מעשה ההלכה יא צדיו: שומעין לו. ועושין מעשה: אין שומעין לו. דצבציל המעשה אומרה. והכא קאן צייט ליה צמאי דלמר דמוס קצוע הוא: מפניאין דקתני אין מוס צלבן צדי יוסי היא: יאל מחלצ עינימו. יאל רשע לתרבות רעה מרוב שומן שצעינו ושומן העין צלבן הוא: דבר המצנצל שפוסק הסירא ומערצ השחור והלבן כל היכי דעבר הוי מצנצל: מתני' חורוור. חולי הוא שיש יז טיפין לצנות צעין: ט' הקצועים. אחריוהו [קאין] אחרוור ואמיס: צודקין יא ג"פ צפוך שמונים יוס. ואס לא צדקוהו אע"פ י"ט שמוס יא נמלא שס ציוס שמונים לא הוי מוס דשמא צינמיס הלך לו וחזר שכן דרכו: מוס. יא שצעינו נוטפות מים: אלו הס המיס הקצועין. כלומר צמאי דעינן אי קצועין הן אי עוצרים: אכל לה וישב של גשמים. אס האכילוהו לרפואה תנן ומספוא שקורין פיי"א: לא. הגדל צניסן וישב הגדל תתשרי כדמפרש בגמרא והאכילוהו צידח לה וישב של גשמים הגדל צדשה צית הצעל דסגי ליה צגשמים: או לא וישב של שלמים. קרקע שצריכה להשקות: או שלא אכל לח וישב צידח אלא אכל יבש ואח"כ אכל לה לרפואה אין זה דרך רפואה יא אע"פ שלא נתרפא צך אינו מוס עד שיאכל יבש אחר הלח דזו היא דרך רפואתו ואס לא נתרפא הוי מוס: גמ' מפני'. דקתני חורוור קצוע שמונים יוס צדי יהודה היא: אכל לה וישב של ציוס הצעל שאין צריך להשקותה ההוא הוי רפואה: ולא לה וישב של שלחין. דלא הוי רפואה ולא צדקינא ציה: או שאכל יבש. של צית הצעל ואחר כך לה אינו נצדק צך דלין זו דרך רפואה: וישנו ג' חדשים. דג' חדשים צדקינ ליה צהכי: ה"ז מוס. אס לא נתרפא צך: ה"ז מוס. ואסן תרווייהו סתן. דצין של צית הצעל צין של שלחין ואי אכיל יבש אחר הלח מסי וצדקינן ומתנימין כרצי יהודה אוקימתא: חסורי מחסרה. מתני': לה צומן לה. מספוא הגדל צאדר וניסן מאכילין אותו צאדר וניסן: וישב צינש. מספוא הגדל צאלול ותשרי מאכילין אותו בתשרי דלא שחתי ליה עד שיעצרו ס' כל ימי הקין ויצדק צשניהס: ס"ש. דלה צומן לה וישב צומן יבש: וכמה מאכילין אוס. ככל יוס: צטעודה ראשונה. שאוכל ככל יוס היצין ליי מן הרפואה כגרוגרתא: או

יא ג"פ צפוך שמונים יוס. ואס לא צדקוהו אע"פ י"ט שמוס יא נמלא שס ציוס שמונים לא הוי מוס דשמא צינמיס הלך לו וחזר שכן דרכו: מוס. יא שצעינו נוטפות מים: אלו הס המיס הקצועין. כלומר צמאי דעינן אי קצועין הן אי עוצרים: אכל לה וישב של גשמים. אס האכילוהו לרפואה תנן ומספוא שקורין פיי"א: לא. הגדל צניסן וישב הגדל תתשרי כדמפרש בגמרא והאכילוהו צידח לה וישב של גשמים הגדל צדשה צית הצעל דסגי ליה צגשמים: או לא וישב של שלמים. קרקע שצריכה להשקות: או שלא אכל לח וישב צידח אלא אכל יבש ואח"כ אכל לה לרפואה אין זה דרך רפואה יא אע"פ שלא נתרפא צך אינו מוס עד שיאכל יבש אחר הלח דזו היא דרך רפואתו ואס לא נתרפא הוי מוס: גמ' מפני'. דקתני חורוור קצוע שמונים יוס צדי יהודה היא: אכל לה וישב של ציוס הצעל שאין צריך להשקותה ההוא הוי רפואה: ולא לה וישב של שלחין. דלא הוי רפואה ולא צדקינא ציה: או שאכל יבש. של צית הצעל ואחר כך לה אינו נצדק צך דלין זו דרך רפואה: וישנו ג' חדשים. דג' חדשים צדקינ ליה צהכי: ה"ז מוס. אס לא נתרפא צך: ה"ז מוס. ואסן תרווייהו סתן. דצין של צית הצעל צין של שלחין ואי אכיל יבש אחר הלח מסי וצדקינן ומתנימין כרצי יהודה אוקימתא: חסורי מחסרה. מתני': לה צומן לה. מספוא הגדל צאדר וניסן מאכילין אותו צאדר וניסן: וישב צינש. מספוא הגדל צאלול ותשרי מאכילין אותו בתשרי דלא שחתי ליה עד שיעצרו ס' כל ימי הקין ויצדק צשניהס: ס"ש. דלה צומן לה וישב צומן יבש: וכמה מאכילין אוס. ככל יוס: צטעודה ראשונה. שאוכל ככל יוס היצין ליי מן הרפואה כגרוגרתא: או

אם קודם מעשה. ושמא לאכיליהו ציתת המדרש צסס רבי יבמות עו. וכצ"ז שס פח. וקדושין עו.) שומעין לו. צשעת הוראה יבמות עו.) נאמן לאומרה צשעת מעשה (קדושין שס.) ואם לאו אין שומעין לו. איני נאמן להעיד צסס רבי, שמת מחמת מעשה לאכיליהו אחר כן (שס וכצ"ז יבמות עו. וצח.) הויאל וצדי חידוש הוא יבמות עו.) חורוור. כן טיפוס דקת על לבן העלמות צעין (שבת עו.) ג' פעמים בתוך שמונים יוס. צלאס וכלמלעס י' וצפוך י' יבמות עו.)

רבינו גרשום (ובשך) עד שיאכל היבש של גשמים אחר הלח. שהלש של שדה שמונים. אבל קודם היבש אכל בכך לא נתרפא הוי מוס קבוע. וישנו ג' חדשים. כלומר בג' חדשים יאכלהו בכל חדש לח ואח"כ יבש: והכי מצי מוקים מתני' כר' יהודה והאנן תרווייהו תגינהו. אבל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלחין כר': ואחאי כמתנימין: ויבש לח ויבש של שלחין כר': אחר וחצי ניסן לח אלול וחצי אדר יוש לו ג' חדשים. כלומר דישנה לבידיקו זג' חדשים: איני דג' חדשים ותו לא. אימא אדר וחצי ניסן לח אלול וחצי אדר יבש דהיינו ג' חדשים ותו לא וקמיל אע"ג דאין רצופין: אלול ותשרי יבש. דבההוא זמן הוי יבש תבן וחציר: מיהא ליכא למישמע דדלמא ההיא דקאמר אלול ותשרי יבש כלומר דפירות יבשין דאלול

מסורת הש"ס

א) ועיגב. ב) לעיל לה. ג) יבמות עו. ודף מז. קדושין ע. ד) לקמן מ. ס) ויבמות עו.) נמלת המלה משולל הנהיה וכן לקמן צמקון ליתא: ז) צמ"א: כגרוגרתא, ח) סאן מה"ד מוס שצעינו נוטפות מים ואח"כ מה"ד הקצועים צ"ק, ט) שצמלא שס החורוור ציוס כר' צ"ק, י) צמ"א: כגרוגרתא, יא) גי' הצ"ק יבמות עו.) וצמ"א: כגרוגרתא יבשית לכו חורוור צמקום יאירוד משמע דהכל אחד וחורוור חשיב לקמן מוס קצוע ומימי כר' כצ"ל, יב) אע"ג דכשנפגס צ"ק, יג) צאורייתא צ"ק.

הגהות הב"ח

א) במשנה של שלמים אכל היבש ואח"כ אכל הלח אינו מוס עד שיאכל הלח ואח"כ היבש תח"ט וי"צ ס"א היבש אחר הלח: ב) גמ' זאלו תן מים הקבועין אכל לה וישב של בית הבעל ואלא לח ויבש של צית הלחון וכו' אין זה מוס: ג) שם אינו והא אמר רב אידי בר אבין: ד) רש"י ד"ה חורוור וכו' שיש צמקון טיפין לצנות צעין תרגום לבן חורר הס"ד: e) ד"ה ויבש צינח וכו' שיעצרו עליו כ"ז נמי:

גליון הש"ס

גמ' והא אין מומין בלבן. ע' לקמן מ ע"ב מד"ה והא:

לעזי רש"י

מיל"א. כתב בעין. פייצ"א פ"יי"ו.] מספוא.

מובך רש"י

אם קודם מעשה. ושמא לאכיליהו ציתת המדרש צסס רבי יבמות עו. וכצ"ז שס פח. וקדושין עו.) שומעין לו. צשעת הוראה יבמות עו.) נאמן לאומרה צשעת מעשה (קדושין שס.) ואם לאו אין שומעין לו. איני נאמן להעיד צסס רבי, שמת מחמת מעשה לאכיליהו אחר כן (שס וכצ"ז יבמות עו. וצח.) הויאל וצדי חידוש הוא יבמות עו.) חורוור. כן טיפוס דקת על לבן העלמות צעין (שבת עו.) ג' פעמים בתוך שמונים יוס. צלאס וכלמלעס י' וצפוך י' יבמות עו.)

רבינו גרשום (ובשך)

עד שיאכל היבש של גשמים אחר הלח. שהלש של שדה שמונים. אבל קודם היבש אכל בכך לא נתרפא הוי מוס קבוע. וישנו ג' חדשים. כלומר בג' חדשים יאכלהו בכל חדש לח ואח"כ יבש: והכי מצי מוקים מתני' כר' יהודה והאנן תרווייהו תגינהו. אבל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלחין כר': ואחאי כמתנימין: ויבש לח ויבש של שלחין כר': אחר וחצי ניסן לח אלול וחצי אדר יוש לו ג' חדשים. כלומר דישנה לבידיקו זג' חדשים: איני דג' חדשים ותו לא. אימא אדר וחצי ניסן לח אלול וחצי אדר יבש דהיינו ג' חדשים ותו לא וקמיל אע"ג דאין רצופין: אלול ותשרי יבש. דבההוא זמן הוי יבש תבן וחציר: מיהא ליכא למישמע דדלמא ההיא דקאמר אלול ותשרי יבש כלומר דפירות יבשין דאלול

יח א מיי פ"ו מהלכות ביאת מקדש ה"א ה':

יב ב מיי פ"יא מהל' סנהדרין ה"ז טו"ש: ח"מ ס' יח ספיק ה': ג ב גר"ש ידף ס' רמב ספיק לו דהנה:

כא ד ה מיי פ"ו מהל' ביאת מקדש ה"א ה':

כב ו מיי פ"ב מהלכות אסורי מצות ה"א יב:

כג ז מיי שס הלכה יג:

כד ח מיי שס ה"א יד:

תורה אור השלם

1. יקצא מחלב עינימו עבריו משפיות לקב:

תהלים עז ג

שיטה מקובצת

א) הא ברק לבן הא ברק: ב) רבי יוחנן בן ס' יוסי בן לקוניא: ד) קצוע הוא לשחוט: ס' ותלמידים רואים איני והאמר: ן הונא אמר רב: ן הפוסק בסריה: ן מ"ט אמר רבא מה: ן שיאכל היבש אחר הלח: ן ומים קבועים: ן חורוור: קצוע שמונים כו' מים קבועים: ן של בית הבעל לח ויבש של בית השלחין: ן הלח אינו מוס עד: ן והא אגן תרווייהו: ן איני והא אמר רב אידי: ן אמר ערלא ח'י רבא נמחק: ן עין היינו בבת עין: ן לך ברק דלבן: ן ברק כמו השוכר: ס' חיבת הלכה נמחק: ן ההלכה לידו הס"ד:

כס בודקין אותו ג' פעמים: כט שנמצא שם: ן מים דרכו שעיניו: ן רפואה ואע"פ: ן יתיר משנפגס ואמאי הרי נמי יכול לטעול: ן נפסח בריש אלו דברים: ן נטל המערה בגוף דלית: ט' דמזכירין בעירובין כתיב דאמרינן נמחק: ן נטל נראה שרבי יהודה: ן נטל שחבור: ס"א שחתחתי:

רבינו גרשום

תורה ברא דעינא. שורה שחון מן העין שמכסה העין וזהו תב עין: אלא דהא דאמר שחור הא ברק לבן ברק רבה בר בר חנה כו'. תתרין הא תד"י דתניא איפכא: וסימניך ברקא. כלומר באותו לבן שקורין ברקא הוי מוס וחינו דק לבן ס': בולט. צף. ברק כמו לברוקותי: חלוון חלולין זה מוס לימין: עיגב. שיש בעינו כענבה שמוגמר עינו מכות: חלוון זה. היה לו בכור. ס' שהיה בעינו חלוון וזה מראוה ואמר חלוון זה מוס קבוע הוא: ואע"י שאמרו אין אדם רואה מוס לעצמו. שחבורי שלו היה אצל מורה הוא לתלמידים כו'. להבדיל בין קראתו חלולין זה מוס לו כדי שיתירו לך וזה לאחר שאירע לו מעשה בבכורו הורה שמוס קבוע הוא: האי נמי מורה ובא מעיקרא הוה פגע אחת קודם שאירע לו מעשה הורה שמוס קבוע הוא. (האי נמי מורה) וד' מאיר דבר כדמכילל את העין לא שגא לבן בשחור ולא שגא שחור דקרא רוצה לומר שיולא העין וצולט לחון מרוב שומן יאס צצתוכו: שיהו

תא שמע דאמר רב אידי

וגיסן לח אלול ותשרי יבש דלמא פירי דאלול ותשרי מאכילנא ליה באדר וגיסן וכמה מאכילין אותו אמר רבי יוחנן משום רבי פנחס בן ערובא יבגרותא אמר טו רבא בעי במערבא כגרוגרתא כסעודה ראשונה או

^[1] תשרי מאכילין אמר רב פפא תורא ברא דעינא: דק תבלול: ת"ר דק משוקע הרי זה מום צף אינו מום והתניא איפכא לא קשיא הא בשחור הא בלבן * והא אין מומין בלבן אלא הא ס' בדוק לבן הא בדוק שחור דאמר רבה בר בר חנה סח לי [ר'] יאשיה דמן אושא *דק שחור משוקע הרי זה מום צף אינו מום דק לבן משוקע אינו מום צף הרי זה מום וסימניך ברקא: חלוון נחש ס' ועצב: איבעיא להו חלוון הוא נחש או דלמא חלוון או נחש ת"ש דאמר רבה בר בר חנה סח לי ס' רבי יוחנן בן אלעזר זקן אחד היה בשכונתינו ור"ש בן יוסי ס' לקוניא שמו ומימי לא עברתי לפניו פעם אחת עברתי לפניו אמר לי שב בני שב חלוון זה מום קבוע ס' לשחוט עליו והוה נחש שאמרו חכמים ואע"פ שאמרו ס' אין אדם רואה מומין לעצמו *אבל מורה הלכה לתלמידים ותלמידים ס' מורין לו ס' והאמר ר' אבא אמר רב הונא ס' כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו איהו נמי מורה ובא הוה מעיקרא: איהו תבלול לבן הפוסק ס' את הסירא: מתני' מגי רבי יוסי היא דתניא לבן ונכנס בשחור שחור ונכנס בלבן ה"ז מום דברי ר"מ ר' יוסי אומר ילבן ונכנס בשחור ה"ז מום שחור ונכנס בלבן אינו מום י"ט שאין מומין בלבן אמר רב מ"ט דרבי יוסי דכתיב יציא מחבל עינימו תרבא דעינא איקרי עינימו סתמא לא איקרי ור"מ מ"ט ס' מה לשון תבלול דבר המבלבל את העינים: מתני' חורוור והמים הקבועין איזהו חורוור הקבוע כל ששהה שמונים יום ס' ר' חנניא בן אנמיגנוס אמר יבודקין אותו ג' פעמים בתוך שמונים יום ואלו הן מים הקבועים אבל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלמים ס' או אבל היבש ואח"כ הלח אינו מום עד שיאכל ס' הלח ואח"כ היבש: גמ' מתנ' מגי רבי יהודה היא דתניא חורוור קבוע ארבעים יום ומים י' הקבועים שמונים יום דברי ר"מ ורבי יהודה אומר חורוור יא שמונים יום ואלו הן מים הקבועים אבל לח ויבש של ס' יא בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אבל הלח יא אין מום עד שיאכל יבש אחר הלח וישנו ג' חדשים והא יא תרווייהו תגנהי אבל לח ויבש של גשמים יא ויבש של יא בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אבל הלח יא אין מום עד שיאכל יבש אחר הלח וישנו ג' חדשים איני א והתניא והא רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אדר וגיסן לח אלול ותשרי יבש יאימא אדר וחצי ניסן לח אלול וחצי תשרי יבש: איבעיא להו לח בזמן לח ויבש בזמן היבש או דלמא לח ויבש בזמן הלח או אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אדר וגיסן לח אלול ותשרי יבש דלמא פירי דאלול ותשרי מאכילנא ליה באדר וגיסן וכמה מאכילין אותו אמר רבי יוחנן משום רבי פנחס בן ערובא יבגרותא אמר טו רבא בעי במערבא כגרוגרתא כסעודה ראשונה או

^[2] תשרי מאכילין אמר רב פפא תורא ברא דעינא: דק תבלול: ת"ר דק משוקע הרי זה מום צף אינו מום והתניא איפכא לא קשיא הא בשחור הא בלבן * והא אין מומין בלבן אלא הא ס' בדוק לבן הא בדוק שחור דאמר רבה בר בר חנה סח לי [ר'] יאשיה דמן אושא *דק שחור משוקע הרי זה מום צף אינו מום דק לבן משוקע אינו מום צף הרי זה מום וסימניך ברקא: חלוון נחש ס' ועצב: איבעיא להו חלוון הוא נחש או דלמא חלוון או נחש ת"ש דאמר רבה בר בר חנה סח לי ס' רבי יוחנן בן אלעזר זקן אחד היה בשכונתינו ור"ש בן יוסי ס' לקוניא שמו ומימי לא עברתי לפניו פעם אחת עברתי לפניו אמר לי שב בני שב חלוון זה מום קבוע ס' לשחוט עליו והוה נחש שאמרו חכמים ואע"פ שאמרו ס' אין אדם רואה מומין לעצמו *אבל מורה הלכה לתלמידים ותלמידים ס' מורין לו ס' והאמר ר' אבא אמר רב הונא ס' כל תלמיד חכם שמורה הלכה ובא אם קודם מעשה אמרה שומעין לו ואם לאו אין שומעין לו איהו נמי מורה ובא הוה מעיקרא: איהו תבלול לבן הפוסק ס' את הסירא: מתני' מגי רבי יוסי היא דתניא לבן ונכנס בשחור שחור ונכנס בלבן ה"ז מום דברי ר"מ ר' יוסי אומר ילבן ונכנס בשחור ה"ז מום שחור ונכנס בלבן אינו מום י"ט שאין מומין בלבן אמר רב מ"ט דרבי יוסי דכתיב יציא מחבל עינימו תרבא דעינא איקרי עינימו סתמא לא איקרי ור"מ מ"ט ס' מה לשון תבלול דבר המבלבל את העינים: מתני' חורוור והמים הקבועין איזהו חורוור הקבוע כל ששהה שמונים יום ס' ר' חנניא בן אנמיגנוס אמר יבודקין אותו ג' פעמים בתוך שמונים יום ואלו הן מים הקבועים אבל לח ויבש של גשמים לח ויבש של שלמים ס' או אבל היבש ואח"כ הלח אינו מום עד שיאכל ס' הלח ואח"כ היבש: גמ' מתנ' מגי רבי יהודה היא דתניא חורוור קבוע ארבעים יום ומים י' הקבועים שמונים יום דברי ר"מ ורבי יהודה אומר חורוור יא שמונים יום ואלו הן מים הקבועים אבל לח ויבש של ס' יא בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אבל הלח יא אין מום עד שיאכל יבש אחר הלח וישנו ג' חדשים והא יא תרווייהו תגנהי אבל לח ויבש של גשמים יא ויבש של יא בית השלחין או שאכל יבש ואח"כ אבל הלח יא אין מום עד שיאכל יבש אחר הלח וישנו ג' חדשים איני א והתניא והא רב אידי בר אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אדר וגיסן לח אלול ותשרי יבש יאימא אדר וחצי ניסן לח אלול וחצי תשרי יבש: איבעיא להו לח בזמן לח ויבש בזמן היבש או דלמא לח ויבש בזמן הלח או אבין אמר רב יצחק בר אשיאן אדר וגיסן לח אלול ותשרי יבש דלמא פירי דאלול ותשרי מאכילנא ליה באדר וגיסן וכמה מאכילין אותו אמר רבי יוחנן משום רבי פנחס בן ערובא יבגרותא אמר טו רבא בעי במערבא כגרוגרתא כסעודה ראשונה או

^[3] תשרי מאכילין אמר רב פפא תורא ברא דעינא: דק תבלול: ת"ר דק משוקע הרי זה מום צף אינו מום וה